

بوتون دىيا ايشقلىرى بولمىشكرا

طالب زاده

عبدالله شائق

بى وادىي فعاليتك بىكرمى بىلك بوم، الى سى
بىله، آذربايجان الى پداغورى اينستيتوتى تردنده
بىكى درجهلى نمونه، مکتبى نىشبوله ترتيب ايدلمىش
بىشائقى، گىجهسى، ندىز، بىير خاطره

АРХИВ

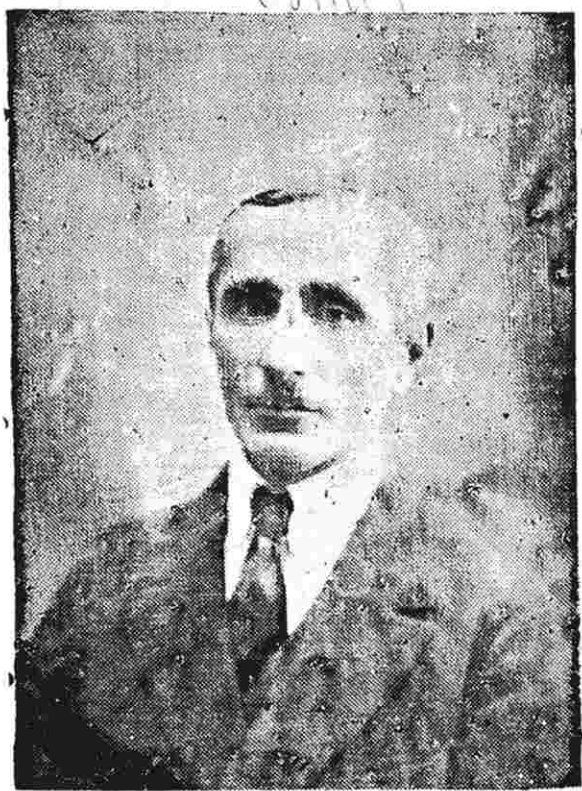
Azərbaycan Mərkəzi
Dövlət Kitabxanası

14337

319

1923
45

şadlıq və sənət
səhifə

يىگرمى يىللك پداغورنى و ادبى فعالىتى دولايىيله

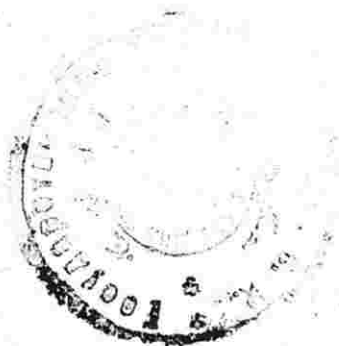

طالب زاده

928

16 11

عبدالله شائق

پداغوژی و ادبی فعالیتک ییگرمی ییلک یوم عالی سی
مناسبتیله آذربایجان عالی پداغوژی اینستیتوتی تردنده
ایکی درجه لی نمونه مکتبی تشبیهله ترتیب ایدلمش
«شائق گیجه سی» ندن بیر خاطره

00665

سه و کیلی مربی مز شائق طالبزاده نک
۲۰ ییللک امکینه قارشو!

آذربایجان خلق معارف قومیسرلکی ۳ میلیوندن زیاده لیک بر
تیلک معارفنی تمثیل ایتدیکی حالده بوتون ئولکه نامه یکیرمی ییل
ترقی و تعالی مز بولنده چیکلمش زحمتی هیچ بر دفعه اونودولمامو
ایچون خاطر لایبور؛ و بوتون شعورلی و ضیالی زحمتکشلر مز ایله بر
برده بوگون طالبزاده بولدش اڭ صمیم قلبدن آقشلابور
و اینانور که بوگون عبدالله شائق ئوز خصوصنده سویله نیلن سوزلردن
داها بو کسک داها اولور بمقامه چیقماق ایچون فقرای کاسبه حرثی
باراشاق اوزره ایکی بویله بیکرمی ییلده بزمله چالیشاقدرد.

بو کونکی کشمکشلر، قیامت لر و آتشلر ایچیندن دوغان
شورالر آذربایجانی البته که شائق کبی ضعیف وجودلی، ساری
بگزلی لاکن صاعلام روحلی، صارصیلماز اراده لی و قوت قلبلی معلمره
ورهربراره محتاج ایدی.

عبدالله شائق بر مکاتبک دورت دیواری ایچنده چوجوقلره تربیه
ویرمک و تدریس ایتمک ایله اکفا ایتمه دی کنیش شورالر آذربایجانی نک
هر گوشه سنده معلمک یایبق ایچون شاعر و ادیبکه اقدام ایتدی و
ئولکه مزک هر گوشه سنده حرمتلر ایله صاییلدی. بوگون یارادیلیمق
اوزره اولان لسان و ادبیات مز تملنی قورانلاردن پیری اولدی.
بیکرمنجی عصرک اجنبی ادبیاتی ئوز سلفلرینه بورجلی اولدیقلری
کبی آذربایجانک یگی ادبیاتی ده شائق کبی معلملرینه متتار
اولاقدرد.

باشاسین دکرلی و قوجا معلمز طالبزاده، بر داها آقش
سگا ادیبمز شائق اقدی.

برده ایشیق بیر اولکه وار اوراسنی شنله تن
هپ عشقدره مجبتدر هپ شعرله شاعر دره.
حقسزله آلت اولان قوت، که هپ آمردر.
انسانلغی اودر هر آن او کسوز کبی ایگله تن...

قوت حاکم اولان برده چیچکلنمز محبت
یورهک، اوبرنور اوجاغی قارا گلقدن خوشلانماز.
روح، اوحیاتک چراغی سونه ر اوبرده یانماز
ظلمته نور بر آریا کیرمز- بو بر حقیقت!...

انسانلغی قوت دکل سهو کی حاکم اولمالی.
«قوت» سوزی انسانلغک ایچیندن هپ قوغولسون
حتی بوتون قاموسلردن سیلنمه لی بوستون
انسانلغک قلبی، روحی سهو کی ایله دولمالی...

عبدالله شائق.

(تورک ییکه لری قیافه سنده عالی جناب بیر قادین اوغلی یاوزو.
آبی گوستره رک)

قادین

- اوغلوم، یاوزو، او آلاجه بولولطردن آز اوزاق،
گل یاناقلی، آق بگزلی، یگی طوغان آیه باق!
الماس کییربگلی گوزلرین ناصل دیگمش یوزیگه،
نور ساچاقلی صاچارینی طاغیتمش یوز گوزینه،
آداقلی بر گلین کبی سوسلی، سه ویملی دلبر،
باق، نه قادیار یاقیشمش ده یاننده یدی اولکر،

یاوز

- آناجغم! بن گونشی آیدن، یدی اولکردن،
چوق سه وهرم، لا کن ییلمم، شو آیه بن باقارکن،
نیچون طاتلی، اوغورلی برطویغو طوغار اوزمده؟
نیچون بو آی روحه پک او یغون، مونس گورونور؟
ایچیم، طیشیم گونش کبی نیچون نوره بورونور.
نیچون بو آی گوزمده بر دیلهک قادیار سه ویملی؟
او اسکلی آی بونجه پارلاق، شوخ باقیشلی ده گلدی،
سویله او آی آناجغم، نولدی، نره اوغرادی؟

قادین

- یاوروم! اونی ملکار هپ ییلدیز-ییلدیز طوغرادی.
باق، او آیک بو او کیدر پارلاق اویدی او لکر،

هر بریسی بر آی قادیار گونش قادیار نور سرپر.
او اولکرک هر بریسی بر یگیدک ییلدیزی،
- یا، بنمکی هانکیسیدر؟

- پک پارلاق، او قیرمزی؛

شو اولکرلر آناجغم، باق، نه قادیار اوفاقدر!
ایشیقلری پک سونوک، هم بر بریندن اوزاقدر،
بن ایستهرم یدی اولکر قاووشسین بیر-بیرینه،
اوزرمزده گونش کبی طوغسین، اولکر یرینه،
شو گونش ده هپ طوغسین حق عشقینه هیچ سونمه سین!
شن-شن یورتلر بر قارا کلق مزارلغه دونمه سین!
بن ایستهرم که، شو گونش ییلدیزلری دیکتسین!
افقره چو کن قارا بولوطاری ایکتسین!
بن ایستهرم شو گونشه بوتون یر کوک طاپینسین،
قورت، قوزی هپ بر اوتلا سین بیر یاتاغا صیغینسین.
شو گونشدن وولقان کبی حیات چوشسین قایناسین
دورت یاننده هپ ییلدیزم چاقسین شمشک اویناسین.
او گونشدر ایشته بنم طالعک اولگری
- اویله ایسه آکلی اوغلوم، او آبی ییلدیزلری،
بیر بیرینه بیتیشدیروب اوغورلی بیر گونش یاپ!

طالب زاده عبدالله شائق.

فكرلى انقلابچى، بر اعدادى معلمى يوسف ضيا بلكه برابر يگى اصوله آچمش اولديقلارى مكنبه دوام آتمش و خصوصى اولاراق يوسف ضيا بلكه نور كچه، فارسجه، تاريخ، ادبيات، منطوق معان بيان و ساير علملره چالشمش در. ايشته شائق بلكك برادرى ده ضيا تخلصنى بو معلمدن كوتورمشدرد. تحصيلنى بيتدريكدن سو گرا شائق بك آتسهيله برابر تفليسه دونمش و او وقتدن برى بور دوخاقى اوغرونده بتون وارنغيله چالماغه باشلامشدر. صميميتجه شائق اثراريله طبيعتى آراسنده تام بر اوقونلوق واردرد. هر كه قارشو اويله بر كوروش، اويله بر سلام و بريشى وار كه قارشوشنده كنى منتدار براقبور. و كنديسنه جذب ايدهره. طلبه به مكنبده ادبيات درسى و برديكى كى هر كوروشنده، هر كرتنده بر اخلاق و بر تربيه درسى و بر يور. شائق يابديشى هر كترى بر كوستريش ايچين دكل روخك طبيعتك ايشته كى ايله بايور. شائق طبيعتى اولدينى كى تصوير ايتمك ايچين مع الاسف، بزم قلممز بك عاجزدر. بونى لايقيه آ گلتمه يى تربيه سنك يتشديره چكى داها مدقق و داها باچارقلى طلبه سنه بر اقامقه حيات رسميه سنه كيجيورز. شائق تفليسه دونن كوتدن باشلاياراق خلقنك رفاه و سعادتته چالشمشدر. بونى چكهمه ين نيقولايك صميمى بنده لارى ييك دورلو افترالره «دانوس» لار و بره رك بو بارلاق ضيا يى سوندرمكه چالشمش و قسماً موفق اولمشلردى چار اصول اداره سى شائق بلكك قاققاسياده قالماسنى ضررلى كورد بكندن تعقيباته باشلامش درل او وقت سردار ديوان خانه سنده اولان دوستلرينك مصلحتيله تفليسدن اوزاقلا شقاق ايچين ۱۹۰۳ سنه سنه با كويه كلمشدر در. بوراده بك سه و ديكى و بو كون ييله سومه سومه دوام ايتديكى معلمك حياتته باشلامش و بر داها تفليسه دونمه مشدر. ايلك معلم ليكى ۷ نجى شهر مكنبده اولمشدر. بو كوتدن باشلاياراق ۳ نجى غمنازيه و متعدد شهر مكنبلرى، صابونچى رشديه مكنبى و داها سو گرا برنجى اعدادى (ره يالنى) مكنبنده نور كچه و ادبيات معلمكنده بولنمشدر. شائق بك حياتته اولدينى كى معلم بكنبده صميميتدن آيريلما مشدر. تميز و تربيه چى

1881
50
1931
0

طالب زاده

«عبدالله شائق»

بك سه و كىلى معلمز شائق بك ۱۸۸۱ ده تفليس ده طوغمشدر. باباسى زاقاقاسيا اداره روحانيه سى عضولريندن مرحوم آخوند مصطفى در. علمك فضيلتك قدرينى بيلير صاف بر ذاتمش اوغلانلارينى اوقوتنق ايچين باشقا روحانيلر كى متعصبانه طاوراناماش يگى اصول اوزره اوقوتمشدر. شائق بك چوجوقلغنده آتا آتسه سنه بك مربوط و بك اطاعتكار اولمشدر. دائما اونلار ايله بر آواده بولونور هيچ يانلا ريندن آيريلمازمش. شائق ۶ ياشندن باشلاياراق حياطلارينده آچيلمش اولان رشديه به دوام ايتمشدر. ذكا و استعدادى سايه سنده كندينى بوتون خوجالارينه سه و ديرمش ياشينك آ زليغى بو يونك كوچو كللكى و اوصولو بر چوجوق اولماسى هر كسه بونى بك سه و ديرمشدر. شائق تا چوجوقلغندن ادبيات به بك مراقلى ايمش آرقاداشلارينى باشنه طوبلاياراق اونلارله روسجه اوقود بقلارى كوچوك منظومه لرى فارسجه به و نور كچه به چوبره رمش؛ شائق رشديه يى بيتدريكدن سو گرا، ساده دل و اعتقادكار آتسه سى خراسان زيارتى فكرينه دوشمش و شائق به برابر كوتورمشدر. خراسان آتسه سنك بك خوشنه كيدمش و بر داها تفليسه دونمك ايشته مشدر. بو وقتده آتسه سنك امريندن چقمابى باپامايان شائق اونكله برابر قالمابه مجبور اولمش بش سنه اوراده قالمشدر.

بدرينك تفليسه دونمه لرينى تا كيدا بدره ك بازدينى مكنوبلره آتسه سى: «بن بورا يى بك سه و ويورم بوراده قالاچم و اوغوللاريميه بوراده اوقوتاجم» جوابنى يازمش ايدى. شائق بك خراسانده قالدني بو بش ايل ايچريسنده عبدالحميد استبداديندن خراسانه قاچمش اولان آچيق

اخلاقيله كندىنى طلبه يه بك سه و دبر مش در. يازى و ادبيات درس لر نه لايق اولديقلارى موقى و بره ركه ابى يازانلارى تشويق ايدىر. خصوصى اولاراق چالشيديرر... مبالغه دن هيچ قورقمه ياراق ادعا ايديله بيليرز كه هيچ بر طلبه طرفدن هيچ بر معلمك درسى بو قادر جاذبه ايله ديگكنه مشدر. بو فطرى معلمك اوبله بر اعجاز كار افاده سى اوبله تاثير كار تلفظى وار كه اك لاقيد طلبه بيله اونى بويوك بر شوق و هوسله ديگكلىر، شائق بك درس و بره ركن طلبه بى او قادر جذب ايدىر كه صنفده چيكيلىن نفسيريله طويوليور. اونك ناصل بر معلم اولدينى بيلمك ايچين مطلقا طلبه سى اولماليدىر.

شائق بك يالگىز بر لسان و ادبيات معلمى اولماق له قالمامشدر او استبداد آلتده ايگله بن حقوقى طايدانان كنجلكك حقيقى بردوستى اولمشدر. بويوك روسيه انقلابنيك داها ابتدا لر اينده كوز قاماشد بريجى حرى كونشى قارشوسنده نه ياباجنى بيلمير كدن شاشيرمش قالمش اولان كنجليككه بر تشكيلات قورمايه و كتبخانه تشكيلنه بويوك ياردملر ايتمشدر. فورال انقلابنيك رباكار تجلى سيله ينه ده حقارتله چيكنه بن تورك طلبه لرى حقوقنيك بكانه مدافعى سه و كيلي شائق بك اولمش و ۱۹۱۸ نجى سنه ده آچيلمش اولان مى صنف طلبه لر نه تشكيلات قورمايه او كره تمش اوزمانك مستبد دير بقتور و اينسيپكتورلاريله مجادله يه چقمش و معارف نظارتنيك ياردميله تورك طلبه لرنيك حقوقى تامين ايتمشدر. اكنرىتى يابانچيلر تشكيل ايدىن شوراي معلمينه بوغولمق ايسته نيلن مى صنفيلريك بكانه مبارزى اولمش بو مبارزه سنده بويوك موقيتلر الده ايتمشدر كه بونى كنجلك و آذربايجان مى معارفى تاريخى قطعياً اونونماز. شائق بك معلمك و حيات خصوصيه سنده اولدينى كى حيات ادييه سنده درين بر صميميت كوستر بيور. ادبياتى كندى ذوقى ايچين دكل مقصد و مفكوره سى ايچين قوللانمشدر. ناچو جوق ادبياتدن باشلامش يازدينى ادبى اثر لر ايندن باشقه آذربايجان معارف مدنيتنه بر داها بويوك يارارلق

كوستر مشدر. كه بونى مملكتمزك معارف تاريخنيك بارلاق صحيفه لر اينده آلتون يازنلار له قيد ايديله جكى محققدر: ✓
- شائق بكك ياراتدينى تعلم كتابلارى: عصر لر له سورن زوس اسارتك اونوتد بريدنى كوز له تور كجه مزي تعليم ايچين ميدانده هيچ بر تعليم كتابى يوق ايكن شائق بك يوك عزمه ايشه باشلامش تاچار زمانده ميدانه چيقارمش اولدينى كلزاردن باشقا منتخبات؛ تورك چلنكى؛ مى قرائت؛ تورك ادبياتى كى بو كونكى اك مهم تعليم كتابلار مزي ميدانه قوبمش كه بو كونده بونلارك اكماليله اوغراشماقده در. بو بويوك معلمك مزيتلر ايندن آنجق بو قادارنى افاده ايدىيور. و بو بويوك داهى نى هر شى حل ايدىجك اولان آتى نت لاييله تقدير ايدىجكنى اميد ايلرز. ✓

صالح

شائقك اثرلری

شائق ادیبانی ده ترییه ایچین قوللانمشدر. شائقك اثرلری آذربایجانمیزك اڭ هجرا گوشه لرینه قدر نفوذ ایتمش، اڭ قالبین پرده لری کچمشدر. اونی ایشیق و هوادن بیله صافلانیلان قیزجفلردن. دوتمش، تور کجه قونوشدورولمایان روسپرست عائله لارڭ چوجوقلارینه قدر اوقومش، بلله مشدر.

آثار ادیبه سنه گنتجه: «وطنك یانیق سسی»، «آرازدن - تورانه»، «بکی آی طوغان کن»، «دیلهك چلنگی»، «شرق گوزله ی...» کیی خلقمیزك روحندن طوغان شعرلردر که بونلرک قیمت ادیبه سینی بیزم عاجز قلممزد گل حرمتلی اوقوبوجیلارڭ قدرتلی محاکمه لری تعیین ایدر. شائق بک ایلمک یازیه فارسجه دن «شلامش و تخمیناً آلمشه قدر تور کجه و فارسجه غزللر یازمشدر. ایلمک مطبوع اثری مشوبدن ترجمه ایتمش اولدوغی «امتلا اختلافی» در.

سائر مطبوع اثرلری بک سه و دیگی چوجوقلار ایچین یازدیغی: «تیق تیق خانم»، «یاقشی آرقا»، «تولکی و خوروز»، «شله قوبروق»، «مراد»، «جعفر و بشیر»، «بابشان قاز»، «کیمدر حقلی»، «پوره ک دیکمک»، «گوزله بهار»، «چیچه گلر تولکله سی»، «دانیشان قوقلا» و باشقالاری در.

مطبوع اثرلریندن «بدبخت عائله» و ۱۹۱۷ نجی سنه سی فارس و آرداهان حریرده لرینه باردم مقصدیله چیقاریلان «قارداش کومگی» نده چیقان «انسائلق و ایده آل» عنوانلی هائله سی شائق بکک تولمه یه ن اثرلریندن در.

شائق بکک میدانه چیقاردیغی تدریسات و قرائت کتابلاری: گنزار، منتخبات، تورک چلنگی، ملی قرائت کتابی، تورک ادیبانی در. داها باصدیریلماش اولان منظوم و منشور اثرلری: عصرمیزك قهرمانلاری، ایکی کوتوک، ایکی جام آغاجی، مکتوب بیشمه دی، مرحمتلی ادهم، شاعر و قادین، آی طوغدی، یازیه بوزی بوقدر، میر ساعت خلیفه لک، حقیقته طوغرو عنوانلی کوچوک رومان و دراملاردن.

بوزلی محیطندن، صوغوق طیبستدن، طو گدیرجی هواسندن آگلانان بو حکابه لر، اود اوغوللارینک صیجاق قلینی نامین ایتمه بور، مشفق روحینی اوقشاما بور، اودلو دیله گلرینه اویغون گلمه بور، اوقوباما بور، میراقیور و حیات - محیطه بابانجی قالیوردیلار. اونلاره اود بوردینک ایلیق محیطندن، ماوی سماسندن، قیزیل گللریندن، یاشیل اور مانلادیندن زمرد اووالاریندن بحث ایدن حکابه لر، شرقک دنیا گوزله ییندن، تورک ائلینک تمیز اخلاقندن آگلانان اثرلر لازم دی...

قولاقلارینی چینلطان بو بابانجی گورولتولار ایچریسنده، صقیجی قفسلره طیقیلوبده، آتالارینک شیرین شاقیرتیلاری اونوتدوریلان بو زاواللی بلبل باورولاری بو صاف سسی شائق بکک «تیق - تیق خاللم» بندن، «یاقشی آرقا» سندن «گوزله بهار» بندن... ایشینیور، زمرد اووالارینی. شهن بووالارینی آگیور، اورابه قاووشمق ایچین چاپالایوردیلار...

شائقك چوجوقلار ایچین یازاندیغی اثرلر وقتینک بوتون قارا کلقلارینه رغماً اقلرمزده قورتاریجی بیرایشیقه بارلامش، بوتون کورولتولارینه رغماً محیطمیزده هر سسک فرقنده بو کسلمش، نوگسیز، چوجوقلق طرفندن - فورطنه لر ایچریسنده کردابه سورو کله نن بیر کمبجی دگر فارینی، امانسیر شمال یلینک بووالارینی طاغیتارق نوگسیز بیراقدیغی قوش باورولارینک آتالارینک مونس و قورتاریجی سسینی قارشولادیغی کیی - قارشولانمشدر.

آتا هجرانبله اوتوشمک ایسته یه ن باورولار هپ شائق بکک «طاغلار سلطانی» سسینی ترنم ایدر، «گوزله بهار» نی تمشیل ایدرلر. شائق بکک اڭ بوبوک مزبلریندن بیر ایشته بو شمالک صوغوق روزکارلاری قارشوسنده طوگماق اوزره بولنان تورک قانینی جوشدیرمق، تولمکده اولان تور کجه بی دیرایتمک در.

شائق یازیلارینی عادی قلمله کاغذلاره یازمامش، قدسی بیرالله قلبره قازمشدر. اونی هرچوجو غک بالانسیردیلنده، هر باورونک تمیز قلبنده بولورسکیز.

اوبازيلارى زمانك طاش اللرى - وقت - وقت خيربالادىغى ،
 باراماز بيرچوجوق طوبى كىي موردار چامورلاره ، كسكىن قايلاره
 چارپىغى - بو كونكى كنجلكك قلىندن يىله سىلهمه دى سىلهمه يور . . .
 شائىك چوجوقلار ايجين ياپدىغى ، زمانك قىردىغى قلممىز ، محيظك
 بوغدىغى سىمزله آگلا تاماز ، اونى لايىقه يىلمك ايجين معصوم
 دماغلاره ، تهميز بوره كره ، بالان يىلمه يىن باورولاره صورمالى دز .

شائق وظيفه شناس

شائق دنيلدىمى فكرمزده يىوك بر بنا طوغيور . بو بنا شىمدى
 عالى دارالمعلمين ، خيىنده نمونه مكىتى و عمله فاكولتسى
 بناسيدر .

عجا بو بنا ايله شائقك يىنده مربوطيت نره دن باشلار و بونك
 اسبابى نهدر ؟

۱۹۲۰ نجى سنه سنده بوراده سابق برنجى ره آلنى مكىتى
 برلشوردى . بو رابطه يى ده اوراده آرامالى يز . بو بناده روسلر آراسنده
 ايلك دفعه اولاراق تورك مكىتى ، تورك صنفلى تماى قوبولمشدر .
 بو بنا حقيقى بر خلق اوجاغى اولمش اوليور و اولاجقدرده . ايشته
 بو ملياشمه ، بو تورككشمه ده ايلك دفعه اولاراق عبدالله شائق بكك
 سعى و عملى سايه سنده حصول پذير اولمشدر .

تهوت آلنى سنه بوندان اول بو بناده ايلك تورك مكىتى تاسيس
 اولدى . بو كونكى ايلكى درجه لى نمونه مكىتىك ده صوك صنفى او
 ايلك تورككشمش مكىتىك حاصلاتندندر . بونى بو درجه يه يتورن
 عبدالله شائق اولدى . كمال جسارتله ديه ييليرز كه بونى يالگر شائق
 بك ياپدى .

اودر كه شمدى شائق آدى چكىلنده نمونه مكىتى ، نمونه
 مكىتى آگيلانده ده شائق خاطره گلير .

طبيعى در بو قادار صيقى رابطه نك بر تاريخچه سى ده اولماليدر .
 ايشته او تاريخچه بوندان عبارتندر . انقلاب تييجه سى اولاراق توركلر
 ايجينده نهايت مى مكىت آچيلماسينه اذن و بربلدى .

آذربايجان توركلرىنى وحشى روسلر بر بحق عصر اسارتده
 ساقلادىقن و توركلرى روس دويقوسيله بسله دىگدن صوگرا بو
 امرى و بربلير .

طبيعى در كه اميدمى روسلاشمش ضياللردن چكمه ايدىك و
 چكمه لى يزده اودر كه بزه مى بر تربيه گورمش باخود

بیلگنی تانیان بر مربی لازمدی . او زمان میدان شائق بک آتیلدی .

آرزومندی اولدیغی بو وظیفه سنک هیچ اولمازسه بر حصه سینی یایمایی دوشوندی . چالشدی ، جابالادی اوگه کچدی و وظیفه سینی یابدی . او وظیفه نه اولدیغنی بیلوردی . او آگلادی که : «وظیفه غایت قطعی بر امر درویندر که بزى صیره سینه گوره حرکت ایتمه به ویاخود ایتمه مگه . بزه یایمغی ویاخود یایماغانی امر ایدر - فا که -» او بیلدی که وظیفه بی ایسته دیگی کبی دگل وبلکه بونک تز بر دوتماسی ایچین چار بشمایه بور جلدیدر و بونک ایچین حقیقی بر انقلابچی کبی قورقماندن وقتدن استفاده ایدرک ، معلم بوقلغنه ، آتالارک تورک مکتبلرینه اهمیت ویرمه لرینه باقمی اراق تورک صنفی آچمالیدی

بوگا روس چینوونیکر و چار پرستری روسچلیق فکری طاشیان دیره قورار و علی الخصوص اینسپتور لر قارشی چقیدیلر . شائق بونلری حقیقت قلیجی ایله ده ویردی و اونلاری حقیقت خاطر مسی ایچین چیکه تن و خلقه باقلاشدی .

ئوت بو بونی یایمالیدی . همده بو کون یایمالیدی . چونکه اگر یایماسیدی وجدان و آذربایجانک گله جگی اونى ازه جگدی . و نسل آتی بی آنا تریه سی ایله تریه لندبر مگدن اوتری ایشه آتیلدی و موفق ده اولدی .

شیمدی بو صنفی دولدر احاق متعلمر عجا وارمیدی؟ ینه قارشیمزده بو روسلاشمش آتالارک روسلاشمش اوغوللاری دوریور . بوده چتین ایش ایدی . فقط شائق بوناده تحمل ایدرک زور ایله روس صنفندن اونلاری چبقار اراق تورک صنفنده اگلشدردی قاجدیله ، بر ملت چوبانی کبی گیری قایتاردی و کندبسی باشه کچدی .

(بونى ده سولیه یم که همان او آتالارک تریه سندندر که گوردیکمزه شاهدأ نیچه نفرک گری روس مکتبته کیدوب اراده او قومالاری در .) هله بیکرمنجی سنده هر ممام قاجاراق پارا آرقاسنجه قوشدیقلری زمان او مکتبی بوراقمادی . و او کوندن اعتبارا دیمک اولپور که

ینه بو بنا ایچریسنده چالشدی . نسان انقلابندن سو گره بوراده عالی دارلمعلمینده و عمله فاکولته سنده درس دیدی و دیور و تمل داشینی قوبدیغی نمونه مکتبی نی ده بوراقامیور و بلکه بوراقامیاجقده شائق بگی عجا کیملر تانیماور ، میرزه عبدالله دیه نلردن دوتمش عبدالله شائق دیه ن ضایلرهدک هر کس تانیور هر کس نه دنسه اونک قارشوسنده بر حرمت دیور .

نهایت کمال قطعبله دیه بیلیرم که محیطمز عبدالله شائق کبی عزم و اراده لی معلم و وطنداش بک آز بیدردی . اگر بیره سیدی بوگون اداره لر مز تورکشهردی . اودر که سوک سوز اولارق کمال جسارتله سوبدیورم که نسل آتی بی یاراداجق نسل حاضرک معلمی و مربی سی عبدالله شائق بک اولدیغندن ، او گنج نسلک باباچقلى ایشلری آکلاندى هپسی اوگا مدیوندر . او اونلاری تریه ایتدی . آه بو آد نه قدر بووکدر . بو آد وظیفه شناسلره بر اورنک اولایله جگمی؟

و

بک دگرلی آرقاداشیم عبدالله شائق حقنده بنمده. تائرا تم صورت
لیور. احتمال که محترم مسلکداش لر او خصوصه بیر چوق کتیش
مطالعهلرده بولونورلر؛ مع اتاسف بن هیچ بیر شی یازمایاجاییم، داها
دوغروسو یازمایاجاییم. چونکه وقت دارلئی، بنده کی بطاعت خاصه سی،
عینی زمانده حسابات داشغینلئی اصلا بونا امکان ویرمیور.
انسانلر رسمی زمانلرده بلکه رنگین تصویرلر بارلاق سوزلرله
مجسم بیر بلاغت کسبله بیلیرلر؛ لکن حیياتك بک جوشغون دملر بنده،
بک صمیمی دقیقه لر بنده ایسه - افسوس! - سکوتدن داها بلیغ بیر
شی بولامازلر. ایشته بنده اونلردن، او عاجزلردن بیریم.

شائق کیمدر؟

بیرمی ییلدن بهریدر که بوتون آذربایجان کتجلیکی اونئی بک
گوزهل تانیور.
نهوت، هر کسجه؛ او چالبشقان و تجر بهلی بیر معلم، حساس
نازک بیر شاعر، خلوق و صمیمی بیر انساندر.
فقط بنجه؛ او، بیر هیچ در که - گوزه چاربان - بیر چوق بالذبزی
وارقلردن داها بوبوک، داها محترمدر.

اگر شائق اولماسیدی...

اگر شائق اولماسیدی (ملی قرائت) مز بوق ایدی.
(منتخات) نشر اولونه امیشدی.
(ادبیات درسلی) ندن محروم ایدیک.
(تورک چلنگی) نی گورمه میش. (تورک ادبیاتی) نی ایشته میشدیک.
اگر بو کتابلر اولماسیدی مکتب لریمز یوقسول، معلم لریمز بالاواج
قالمشدی. سوزک قیصه سی: اونک (وارلنده کی) اهمیتی لایقيله ادراك
ایده بیلیمک ایچون برجه دقیقه لیک (بوقلئی) دوشونمه لی!

Amirani

Boz-Nizami

دویغولر

شائق...

نه دیورلر! بشرله فردوسه
دونه جگمش، ده گلمی، دنیا مز؟
بری: «انسان ملک اولورمی؟!» دیسه،
بن دیریم: «بر مثالی وار باقیگز؛
بو طبیعی شعار مونسله،
بنجه «شائق» نمونه در ملکه...»

باکو ۲۲۴ کانون اول ۱۹۲۴ اسماعیل حکمت.

معلم شائق.

دیورلر که معلمک صنعتی، خصوصی بر استعداد و قابلیت مسئله سیدر
بو صنعتده موقبت، بالخاصه روحده کی کوزهللکده تابعدر. شائقک
ای بی بر معلم و مربی اوله جق نه کوزهل روحی واردر! شائق تام
معنایله ای بر آدمدر و تام معنایله مسلکی مفکوره بی روحده
جانلاندرمش بر شخصیتدر. او حیاتک هر درلو چیر کینلکلرندن
افترادن، خیانتدن، حبله کاراقدن، بالانجه بقدن حسد چیلکدن، کبر و غروردن
خود بیللکدن، تبلیلکدن، خلاصه کرک بر فردک روحنی و کرک بر
جمینک بشامق قابلیتسی محو ایدن هر درلو فناقلردن کندیسنی محافظه
ایتمشدر. بز بوتون معلملر روحاً شائقه بگزه به بیلر سهک نه موطلوا!
شم. فکرت.

قوجه معلم، بعضا (شاعر) ده اولماق ایستور و او اورده. آنجاق
بن اونی (معلم) گوروب ایستیه نلرله بر یرده سهوهرم.
و ایسته رمکه تورکلرک (معلم ناجی) سی کبی اوده بزم (معلم ناجی) مز
اولسون.

اونک ایگرمی سنهک بو وطنه اولان خدمتی اوقادار بیو کدرکه
وطنک اونه اولان احترامندن ده... دوشونیورمکه: شو صابر هیکلنک
بولوندیقی میدانچه (شائق هیکللی) له بهزه نیرسه نه قدر گوزله اولوردی.

غفور افندی زاده

عبدالله شائق .

عبدالله شائقی ایلك اولارق ۱۹۰۳نجی ییلده گورمشم. او
زمانلار بن «۳نجی روس - مسلمانن شهر مکتبی» نك
اوجونجی صنفده معلم ایدیم. وجودجه ضعیف، باشجه ۳ نجی صنف
متعلملریندن بیوک اولمایان و بویجه کیچیک اولان بو یگی معلم خسته
لهن شریعت و علم الهی معامی عوضینه موقتی اولارق بزه تاریخ
مقدسدن درس اوقوتاجق ایدی. درسک موضوعی (نوحک طوفانی)
ایدی. هر یگی معامک باشینه کلن قضیه شائقده باشینه کلدی. صنفک
انتظامی پوزولمش چوجوقلر معلمی دبیگله میور؛ سس و کوبدن معامک
سی ایشیدیلمه بور. کنج معلم گوج بالاتفسه قدر کندیسینی صاقلا بایلدی.
او کوندن سوگره بر داها بزم صنفه کلمه دی.

۱۹۰۵ انقلابندن سوگره آذربایجان خلقنده، خصوصیه باکو
محیطنده بیراتبه دوری باشلامشدی. غزته و مجموعه لر چیقور.
مکتبلر آجیلور، جمعیتلر تشکیل ایدیلور.

۱۹۰۸نجی ایله غیر رسمی اولارق بزم ادبی بیر جمعیتمز وار
ایدی. عضولری ادبیات مراقلی لاریندن عبارت اولان بو جمعیت، داها
دوغریسی درنک هفته ده بر کره. جمعه کونلری آرقاداشلاردن برینک
ایوبنده توپلانار، شعرلر اوقونور، اونک اوزرینه مذاکره باشلاردی.
بزم جمعیتمز ای چوق علاقه دار ایدمن شی اسکمی و یگی ادبیات
مسئله سی ایدی. شعری بالگر غزلدن، قصیده دن؛ صنتکارلقی بالگر
محسنت لفظیه دن، جناسدن عبارت ییلن اسکمی پرستلر، اوزلرینک
بلاغت اقلعه لرله یگی ادبیاتی بالتالابور، بعض اوقاق، توفک ضعیف
ادبی پارچالاری ایلری چکهرک یگی ادبیات طرفدارلارینی تنقید
ایدبورلردی. خصوصیه بزم جمعیتده ایکی نفر اختیار اسکمی غزلچی
شاعر وار ایدی که اونلره اولان احترامدن دولایی اسکمی لک هر
زمان یگی لکه غلب کلپوردی. بو آدملر گنج هوسکارلری اوز نفوذلری
آلتنه آملشاردی.

بر گون ییلهم نرده ایسه:

مظالم کیچده نشانلی بر قیز،

بیگ حزن، الم ایچینده بالگر...

بیته باشلابان عبدالله شائق بر شعرینه تصادف ایتدیم. او وقتهدک
عبدالله شائق شعراریندن او قدر خوشیمه کیده نی اولمامشدی. اعتراف
ایتملیم که یگی ادبیات حقنده بو شعر بیگا معین بر فکر ویردی.
بو شعری دفترچه مه یازدیم. جمعه کونلری بزم جمعیتک توپلانیشی
اولوردی. مباحثه باشلادی. او کونلرده محلی غزته لرک برینده چاپ
ایدیلمش - کویا یگی شعر ایش - غایت ضعیف مترجم بر یازچایی
برسی تنقید ایشمه باشلادی. بو آدام ایشو شعری تنقید کل مدح
ایدبور، یگی ادبیات طرفدارلارینی ده «هیج بر شی ییلمه کله» تهمت
لندریوردی. هر گس اونی تصدیق ایتدی. سوگره سمدینک.

شرف مرد بچوداست گرامت بسجوده،

هر که این هر دو ندارد عدمش بهز وجود.

مطلعی غزلنه یابدیفی تور کجه تخمیسنی او قودی. هر کس بگندی
آیاغه قالقدیم. مساعده ایسته دیم. یگی بر شعر او یو یا جام، دیدیم.
شائقك «مظلم کیجده...» شعرینی او قودیم. هپسی دیگله دی دقتله
دیگله دیلر. شعر مجلس اوزرینده بر تاثیر بر اقدی. سوردیم:

عجبا بو شعرک نره سی فنا؟

کیمسه جواب ویرمه دی. اولکی تخمیس ایله مقایسه ایتدیم.
مجلسك تماضی اولماساده اکثریتی کندیمه طرفدار، بولدوم.

* * *

بو تاریخدن سو گره شائقه خصوصی بر احترام بسله ره یازیلارینی
او قوردیم. هله چوجوقلره مخصوص یازدیفی اثر جکله رینده بوبله بر
تایر بر اقمش ایدی که شائق آرتق چوجوق ادبیاتی شاعری اولارق
قالاجاق. فقط ۱۹۱۵ ییلک سوک بهارینده شائقه شهر باغینده
تصادف ایتدیم. پای سیاحتدن یگیجه قایتمش ایدی. اوزون اوزادیه
کوروشدک. یگی یازدیفی «شاعر و قادین» منظوم پیه سنی بگا او قودی
فکریمی دکیشدم. شائق بالگر چوجوق ادبیاتی شاعری دکل یگی
ادیاتمزک مهم بر رکنی اولماق حسنی بگا ویردی.

بزم ادبیاتمز ۱۹۰۵ انقلابدن سو گره بر انقلاب دوری کیچردی.
محمد هادی اوزینک گورولتولی، طمطراقلی صابر هزل و مضحکه وی
شعرلرله اسکمی ادبیاتی اساسیدن یقیدیلار. اونک برینده یگی بنایی
دیگمه دیلر. یگی ادبیاتک نمل دانشی قوبانلاردن بریسی عبدالله شائقدر
عبدالله شائق بالگر بر ادیب و شاعر اولارق قالسیدی، مملک وظیفه
سیله، مکتب کتابلاری تصنیف ایتمگله اشتغال ایتمه سیدی، آذربایجان
ادیاتنه قیمتی و مهم اثرار ویره ییلردی.

شائقه غایت حساس، اینجه بر شاعر روحی باشار بوروح اونک
شعرلرینه بر اینجه لک ویره ر.

حسین صادق

محترم معلم

استبدادک مدهش قورولوشی ایچنده بتون تورکک از یلمکده ایکن
محترم شاعر و معلمز «عبدالله شائق اقدی» کیجه کوندوز هم ده
بلا آرام کندی کتبخانه سنک کتابلاری آراسنده چالیشارق خلقنی ترفی
وسعاده سوق ایتمک ایچون چاره لر آراپوردی. قاراجهالت بولوتلری
یوردمزده بوتون حشمتیله حکمران، استبدادک آغیر زنجیرلری بزنی
بتون بتونه چیکنه یوب اسیر ایتمش اولدیفی بر زمانده بو محترم شخص
بتون وارلقیله، محیطنی دولدیران بو ظلمته قارشنی عصیان ایتمش،
جهالتک قارا زنجیرلرینه قارشنی امانسز بر محاربه اعلان ایتمشدی.
بونگله یوردنده معارف کونشنک دوغماسینه چالیشیوردی. نه استبدادک
غدار پنجه سی، نه ده تور کلکک مقدراتنی قانلی لکه لی لرینه کیچیرمش
اولان چارلرک قارا بولوتلری اونک هوسنی قیرامادی.

او آنجاق اوزاق، پک اوزاق بر دورک نورنی، شفقلی دنیاسنی،
ضیالی منور کنجلرینی کورمک آرزو ایدیوردی. بو گا بو بوک ایمانی
وار ایدی.

ایللر کیچدی، زمانلر دکیشدی... محترم ادیمز بوندن پک
اوزاقده کوره چکنی امید ایتدیکی حالی بو کون بانی باشنه طوم
یلانمش کنج مکتبیلرده کورویور. اونک ساکن او طه سنده بلا آرام
چالیشوب چاپالادیفی زحمتلر بو کون یوک نمره لر بخش ایتمش، اکمش
اولدیفی تخملر بو کون میوه ویرمشدر.
بو کون سو کیلی شاعرمز بو مسامرده محصول حیاتی اولان
میوه لرک لذتی دادیور.

ایشته محترم عبدالله شائقک بو خدمتنی هیچ کیمسه اونو تمیاجقدر
آذربایجانده اولان بو اتباه دورینیک اک یوک قهرمانی صاییلان
عبدالله شائقک نامی دنیا دوردقجه تاریخ ادبیاتمزده باقی فالاجق و
او وقتک بتون قلبلری اوننی دایما حرمتله آکچقدر.

شفیقه افندیزاده

طبعا تجيلار فابريقالاره گيدز. رياضيا تجيلار داغلاره ديرمايره
تجربه يابار - نتیجه چيقاربرلاره. ادبياتجیلاره ده ییگرمی ییلك بیر
تجربه یی و چيقاردیغی بارلاق بیر نتیجه یی، حیاتدن طوغان جانلی بیر
مثالی گوستریورز:

شائق و حیات فعالیتی..!

سه وگیلی تجربه جیمزی مسلکدا شلمق سلامیه آقشلارز..

عالی پدا غوژی ایشتونو ادبیات درنگی.

شایقی زیارت ایدرکن...

بیرگون شائق بک ییزی چاغیرتمش ایدی. بلکه بزه بعض کتابلار
باخود باشقه شیلر و بره جکدی آقشام قارارمشدی. ایونه یشدک بوقاریه
چقدق. قابویی جالدیغمز زمان، آراده بالقونک جاملارک واسطه سیله
دیگر اودادن بزی گوردی و یوزنده بر آثار ممنونیتبخش بلردی و
کولومسیه رک:

- خوش گلدیگیز - دیدی.

بزی آلدی بر اودایی کچه رک باریم قارانلق بالکیز میزک اوزرنده
بولنان بر متحرک الکتریک لامپاسی ایله ایشیقلا نان اودایه آباردی.
لامپانک یشیل آ بازورندن صاحبان ایشیق اودانک قارانلقنی بوغایور ایدی.
مشغول اولور کن دائمی آرقداشی اولان شائق بیگه قازاناق، ظلمت
هجوم ائمه سین دیه بالکیز میزک اطرافینی ایشیقلا ندبر بر ایدی. بیزه
بر گوستردی اونوردق. کندیسسی بزم ایچین جای گنورمگه گیدر کن
اوداسنی بر سبر ائتم. اوقدر کوچوک اودا که... هم یانا حق همده
مشغولیت اوداسی. خاطریمه اودا صیقینیسی باره سنده بردقمه شکایت
ایندیکی گلدی. بون کتابلاری بهجربه داغنیق -الده سه لنمش، و دیوارده

کرجوک کتابلق کتاب آغیرلننده او چاقجه سینه سالانمش دوشه جک ظن
ایدیلیر، کندیسسی مشغول اولدیغی میز اوزرنده بر جوق کتابلار یازیلاره
یاوبده بورا قیلمش، یاری قارالانمش کاغذلار. هله نظر لری آلتده
اریمگدن محفوظ اولان آجیق بورا قیلمش کتابلار...

هر طرفه باقیلسا کاغذ، کتاب...

حربت ایسته یین، باقاده فالمدن بیقمش، کاغذلر قفسدن باشینی
طیشاری چیقارارق قوش کبی اوچلارینی چقارمش و کوچوک بهل اسر کن
سالانبور سالانبورلردی دیوارلرده رسملر اکثریسی متعلملریله برابر
آلدیردیغی رسملر... بریانده شائق بگ کنج بر بانه اوزون بیقلی
بریانده یوزی گولر بریانده دالین...
کتابلاری قارشیدرماغه باشلادق. اکثریسی روس ادبیاتی تاریخته
عاید کتابلار ایدی. بردن طرافت مقامنده سوله دبکی «روس ادبیاتینی
تورک ادبیاتندن باقشی ییلورم» سوزی خاطر مه گلدی.

شائق اودایه داخل اولمشدی. همده قوجاغنده کوچوک اوغلی.
وتپسی همده جای گنوریوردی.

قوجاغنده صاقلادیغی کرجوک ماوی گوزلی صاری صاحبی اوغلینک
آلتدن بر او به رک - ییلم کیمه بگزه بور. بنی تانورسکز طبقی آناسیده
بنم کبی فقط بو اوقدر نادنجه بردقیقه راحت قوبما یوره دیدی چوجوق
متصل باباسینک ساعت زنجیرینی چکبور والینه گلن شیلری داغیتوردی.
شائق بک دوام ائدی.

- هله هیچ کسی سه و مه ز. هیچ کیمک قوجاغینه گیمه ز. بالکیز
بنم یانمده ساکت اولیور دیدی.
برقدر قونوشدق دمنصو گره قونوشمه شائق بکک اوزرینه دوندی و
حائندن ایضاحات و بریوردی:

- ییلسه گز نه قدر بورولورام هله ایکی سنه بوندن اول اوقدر
ایشیم چوق ایدیکه... ماتریال بوق، متعلملر و معلملر ایچین هیچ بر ره بر
بوق مطلق بونی کندیمزک لامپاسی لازم گلیور...
برقدردن صو گره:

هله ايمدیده او قدر چالشیورام. نه قدر ایشمدن آزاد ایدیلدیم
 اونلاری بورا فدم نه قومدن آرتق چالشیورام.
 برکت و برسینگه شمدی باقشیدر هله او اوللری نه قدر چتین ایدی.
 مکتبلرک حالی نه قدر بوزوغدی. بتون معلملر یله مکتبه قاچیورلردی.
 برکت و برسین شمدی معلملرکده متعلملرکده حالی ایی لشمش.

قونوشمه جریانی بر مکتب اوزرینه گلمشدی. — بک اداره چی آدم
 اگر اولماسایدی مکتب داغیلاجقدی. طوغرودر عالم و ضیالیارمز
 وار. فقط اداره ایدیچی قوه لرمز بک آز... توخاف بوراسیدر اونلار
 کندی قصورلرینی ده گورمیورلر... — گوله گوله — سزاوبله اولما یگزر.
 سز آتا گزک، حتی سزدن بیوک اولان قارداشکوزک بولیله یله گیتمه یگزر.
 اونلارک و بزم نظرلرمز سزی ماضی به چکیمک ایستهره سز یگی بول
 بولک دیوردی.

مردیوه نلردن دوشوردق. بو گون الکتریک لامپاسی بوقدی. مردیوه
 قارانلق ایدی بردن: — نه اولور که، باقکوز دون ایشیقدی. بو گون
 سونمش حیات ده بولله.
 دیدی آ بریلدق.

و...

معلم

بک سه رکیلی «عبدالله شائق»

صوغوق، قان طو گدیران قارا گلقلارک
 قورقونج طالقالاری وارلغی بوغار...
 جوق سورمهز بو طالقین... قارا گلقلارک
 قونیندن بک بارلاق بیر گونش طوغار.

هر شی حیات بولور؛ وارلق جانلایر،
 دوشه نلر بو کسلیر، اینهن صاقلایر،
 ائلیندن آبریلان گلیر، طوبلایر،
 قوشار، ایلریله ر. — «بازی بوزولمازا!»

وارلق چالقالایر، فانلار صاچیلیر،
 دیله ک دنیا سنه بوللار آچیلیر،
 ساخته ییلدیز سونه ر، شفق صاچیلیر،
 بو صبحک چولبانی (*) — معلم — طوغار.

طوغار سما سنده وظیفه بکلهر،
 طوغار کن ده، سونه ر کن ده هب گوله ر،
 آرقاسندن گونش طوغار، گولومسه ر،
 قارا گلک بوغولور. — یاسا بوزولمازا!

(*) طاک ییلدیزی.

شائق افندی به

ای یگی کجلیک اسکی باغبانی
یوردی قاراکندن قورتارمق ایچین
- بزه تمک ایچین بو آذرستانی -
سن تخملم سریدک بک چرق چاشدک

قلبه نفوذ ایدن اثرلر کله
قاراقلق یرده بی بیرتماق ایستدک؛
او صامق ییلمه بن املر کله
نهایت ظلمته سن غالب کلدک!

ایشته بو گون سنک شن باغچالرک
چیچکلر آچارق میوله و یردی،
یگی حیات ایچین چالیدیک سزک
اسکی غنجه بی آرتق معو ایدی..

کجلیک ایچین سنک قوریدیگ بوللر
هر یره ضیالره نورلر صاچبور
کو کردی اکدییک بوتون تخملم
بو گون کجلیک سنی هب آقشلابور

عادل نجات

شائمه

ای آذر شاعری سن جوق چالیدک
کندی شعرک ابله حقه آیشدک
جهل او دیله دائم حربه قالشدک
بازیق شائقلری اولمیانلره..

ایگله تدک و بابک خسته تلینی
اوباندک اوبقه دن سن نورک ایلینی
دونه ردک بهاره خزان تلینی
بازیق شائقلری اولمیانلره

وطن باغچه سنک اولدک باغبانی
حزین شعرک اولدی خسته درمانی
خوش گونه چقاردک آذ باجانی
بازیق شایقلمی اولمیانلره!

محمد سعاد

اتحاف:

بک محرم مبدانله شایق بکه:

شن اولان برلری، ظالم خزاندن
باغوش یوردی کیی، ویرانه گوردک
آیرمادک اونک؛ عشقندن بیر آن،
چالیدک چاریشدک شله نسن دبدک!

باقدک که آتیه گت باشنده ساه،
ایگله ر او، یارالی، بیر عسگر کیی،
ترنمی مدام آغلایچی آه...
بیر ظلمت قوبوسی گورونمز دیی.

فقط او ظلمتی معو ایدرهک سن؛
نورلانیدیردک بیه آنا دیاری،
غم دولو برلری ابله بهرک شن
سه ویندیردک سن اوبک نازلی یاری...

حسین نجات

تبریکلر

ایگرمی ییل

خلقمیزگ سوادسزلفی، جهانتله مبارزه آپارمق و اولکهمزی معارف و مدنیت نوربله ایشیقلا ندیرمق ایچین شورا آذربایجانلی بوگون مهم بر معارف جیههسی آچمشدر.

بو جیههده موقیتله ایلروله مک و غالب کلمکدن اوتری بزه قهرمان معلملر لازمدر، که اولرهمده اشد احتیاج حس اولنور.

آذربایجان معارفنک اک ضربی مسئله لریندن عد اولنان معلم حاضر لامق ایشی- بو کبی اقتدارلی و تجربه لی اسکلی معلملریمزگ عهدهمینه دوشن مقدس بر وظیفهمدر.

صابی آز اولان بویله معلملرگ آراستنده طالب زاده عبدالله شائق شرفلی بیرموقع دوتیور ایگرمی ییل ظرفنده یورولماق سزین معلملک وظیفهمسنی ایفا ایدن عبدالله شائق استادمز آذربایجان اولکهمینه بر چوق مدنی قورلر ویرمگه موفق اولمشدر

سابق باکو ره آلتی اعدادی مکتبنک تورک دیلی معلمی اولان ع. شائق سعی و زحمتی سایه سنده همان مکتبنده تحصیل ایدن تورک لک نور کجه بی او گرنمشلردر. عین زمانده متعلملرینک قرائت و تعلیم کتابلرینه اولان احتیاجنی رفع ایتمک ایچین بر چوق کتابلر تحریر و تالیف ایتمشدر.

ایشته معارف جیهه سنده ایگرمی ییل چالیشماقده اولان محترم معلم، هولف و شاعر ع. شائق بتون خدمتاری گوز او گنده در...

بو ایگرمی ایللیک فعالیتی مناسبتله محترم استادمز تبریک ایدر
سلام گوندربورم

« ادبیاتچیلار نه یابارلار!؟ » دیهنلرم - « شائق نه یابدی!؟ » -
سوراجنم ...

م. رضا قولی زاده.

حرمتملى شائق!

تعليم و تدريس اوغراشماقنل عاموميتله معارف بوليندا چالاشقنل قانداق دار
 آغير و مسئوليتلى وظيفه لر دن اولدوغى هر كسجه بالى در. لکن سبز
 بوجيتيايىكي دوشه نهر ك گله جكمه مضمير ار واه. يتلى اولان به بله بير
 وظيفه ي تام ۲۰ سنه نظر فده داشيماغه تحمل ايدوب و ايتسكمه دوام
 ايديبورسكز سزك مكنبلده و ديككز تعليم ايله برابر پدمرانه ترييه
 كزك بارلاق تيجال بدن اولمالا در كه و گون سابق تعلم كزله
 برليكمه معارف پور رة ردانلر نيز سيزى تبريك ايتسكله ۲۰ سنه لك
 آغير بير وظيفه ي داشيماغكزى تقدير ايدبراره. بناء عليه خلق معارف
 قوميسارلنك باش اجتماعى ترييه دائره سى بونى دوغرو دنده شايار تحسین
 ونموئه امتثال اولايماجك اگ ده كه راي چالشقانلق حساب ايدرك
 وجود كزله افتخار ايدر.

خلق معارف قوميسارلنك باش اجتماعى ترييه دائره سى مدري:

فتح الله رضا بكلى

حرمت و آلقش شما اي سه و گيلى معلم

شائق افندى!

بوگون آذربايجان تورك كنجكى، سزك ۲۰ يىلك معلم لك
 واديلك ده كيچي دككز دور فعات شرفنه شلك بايبر. حقيقتا ايكريمى
 سنه بوندن اول معلملر بجز كافي مقدار ده اولمادوغى حالده سيز ايشبو
 آغير وظيفه ي اوموز كزه آلاراق بورولماق سز ن لابقجه آپارد بكنكز
 دن طولايى بوگون جمعيتنر ك بر دكر اى عضولكه باراز آذربايجان
 تورك كنجانكى كنه سنى ارانديكز بو اوغورده چكندككز زحمتلر
 قارشواقسز فاله ابوب باعموم آذربايجان خلقى والخاصه تورك متعلملرى
 طر فدن دائما آلقشلا ايله در خاطر ايديله جكسكز. اميد ايدبررز
 كه ايشبو مقدس وظيفه نك ايفاضى بوندن سو گره دغى اسپر كه مه

يوب خقمزى ساحه مدنيتنه چيقارماق ايجين بو بوك بر سبب اولاجاقسكز
 آذربايجان خلق معارف قوميسارنى حنده كي آذر نسر بوتون هيت
 اداره سى و امكداشلى ايله برلكده تن واحد كى سزى بو شرقى
 كو سگزده اگ صميم قلبدن تبريك ايدبر ييكلرجه بويله كونلره
 چانماكزى آرزو ايدبررز.

آذر نسر.

انان عالي پيداغوزى اينستوتى طاليلرى طرفدن آذربايجان كنجلكك
 سه و گيلى شاعرى و معلمى عبدالله شائق افندى ۲۰ سنه لك (بوييله سى)
 يوم عيلىنى تبريك ايدبررز:

هر چند بو تاريخى گونك مناسبتيله (على الخصوص آذرى توركلرنك
 تاريخنده) بر جوق معلملر چيز لموب و بر جوق كاملر ذكر اولتوب
 فقط بز عالي انان پيداغوزى اينستوتنك طاليلرى ده بو سيراده بر فاج
 كلمه سويله ملى نر. شايقك ۲۰ سنه لك بوييله بنى تبريك ايتمه لى نر.

بز بوتون آذربايجان كنجلكك شو مقدس بايرامنى صميمى دلدن
 تبريك ايدبررز و بونكله برابر شائق باامزك آذربايجانك بو گونكى
 كنجلكك بگانه سه و گيلى شاعرى و سه و گيلى معلمى اولماسنى
 ذكر ايدبررز.

اونك دائم هر ايكى مقدس وظيفه نده بر قرار اولماسنى
 ديه ايدبررز.

انان عالي پيداغوزى اينستوتى طاليلرى نامنه. شيرين خانم

بوگون آذربایجان زحمتکش خلقنه تریبه و ادبیات ساحه‌سنده
 یورولماق یلمز بیر عزم نباتله خدمته بولنان محترم معلموز شاعر مز شائق بامازک
 یویله سنده درین بر طوبوغویله اشتراک ایدیوروز. بوندن سوگر اداهاچوق
 ایلر گنج آذربایجانمزه خدمت و فعالیتی اسیر گه مه سینی تمنی اتمکله
 برابر محترم وجودی عرفان گنجلگی نامه صمیم قابدن آقشلابارق
 آتشی امید و عزم سلاملارینی گونده ریوروز.

عالی په داغوزی اینستیتوتی طلبه لری

سه و گیلی معلم!

سبز اوصاحب خیرسگزر که: بگرمی سنه دن بری ظلمت، جهالت
 ایچنده بولنان ذهنمزی نور معرفتله تویر ایتمک ایچین هر دوزلو
 زحمت و مشقناره قائل اولمشسگزر.

سبز او انسان سگزر که: انسانیتی عدل و استقامته سوق ایدن تریبه،
 تحصیل و معرفت، هنر کییی بیر طاقم زینتله قلممزی تزیین ایدرک،
 بشریتی بو کسنتمک اوغرنده حصرو وجود ایتمشسگزر.

هر زمان فکرممزی نورلاندیرمق، اخلاقمزی گوزلشدیرمک ایچین
 ویرمش اولدقکزر مفید درس لر، هله صبر، حلم، صداقت کییی فضیلتلر
 او گره تن نصیحتار گز بیزی، شرف و سعادتگزی آرتیرماق ایچین هر
 دقیقه چالشماغا مجبور ایدر.

ایشته ییزده، تریبه و تعلیممزه صرف ایتدگزر بونجا مساعی به
 مقابل حرمت و محبتگزی الی الابد روحمزه داشیاچاقمزی حضور گزه
 عرض ایتمکله برابر بوگونکی گونگزی صمیم قلبدن تبریک ایدرز.

دارالمعلمین

شائقی تبریک.

شائق آدی سویله نتجه هر بر آذربایجانلی سه و گیلی شاعرینی
 و حرمتلی معلمنی خاطر لایوب، اونک آذربایجان تورکلری اوغر و نده
 چه کدیگی زحمتاری، گوستردیگی فعالیتی گوزی او گنه گتیرر.
 شائق نه بابمش؟ بونی هر بیر آذربایجانلی گنج ییلور و چه کدیگی
 زحمتلرینه گوره اوننی دائما قهدیر ایدیور.

اسکی دن بهری محمود عمی ار چالشرب تورک چوقلرینی تریبه
 ایتمک ایچین واسطه لر بولوب یاراتدیقی کیی سه و گیلی معلمز عبدالله
 شائق دخی یاراتدیقی اثر لرله و ترتیب ایتدیگی درس کتاب لرله گنجلکمزی
 تریبه ایتمکدن بر آن گبری دورماش، دائما چالشمشدروبو کون دخی
 یوزلرجه ییز عمله فاکولته سی طلبه لرینی تریبه ایتمکده. ییز ایشچی
 طلبه لره کندی تورک دیل و ادبیاتمزی او کرتمکله شورا آذربایجانمزرک
 کله جک ضیالی دسته سنی حاضر لامقده یورولمادن دوام ایدیور.

سه و گیلی معلمز عبدالله شائق اوغر و مزده چه کدیگی زحمتلره
 قارشو، ییز عمله فاکولته سی طلبه و طالبه لری اوگا تشکر لریمزی
 اظهار ایدرک، اوننی ۲۰ ایلک بوم عالیسی مناسبتله تبریک ایدر و ییز
 ایشچی طلبه لرینی تریبه ایتمک ایچین اوگا دائما موفقیتلر دبله رز.
 عمله فاکولته سی طلبه لری.

حقیقی ملت خادمی معارف خادمیدر.

وقیله چار زمانده کی مکتبلرده تورک ادبیاتی سویله دورسون،
 تور کجه درسک اسمی ییله موجود دکلدی دیر سه م خطا ایتمه مش
 اولورم ظننده ایم. زیرا آرز چوق منظم بر مکتبه ییله تور کجه نک
 بیر اصول تحتده تعلیمی پک اوزون بر ماضی به مالک د گلدیر. مکتبلرده
 تور کجه درسک (مسلمانی) عد ایدیلدیگی صره لرده اولادوطنک
 استفاده سنی نظر اعتباره آلاق اوزمانکی حکومتک رسمی مکتبلر نده
 نور کجه بی تدریس ایدن ذوات کرام میاتده - محترم ادیب و قیمتلی
 معلمز عبدالله شائق دخی بولونیور ایدی.

ادب مومی الیه ممالک متمدنه عالم عرفاتده عصرلردن بری دوام
ایدن توغلات و تدقیقانی نظر اعتباره آلارق نور کجه درسنگ
و طولایسه ادبیاتمزنگ مقول و سهیل بر طرز تعلیمی خصوصنده ابراز
فداکاری بیوران ممتاز سیمالردن در.

آذربایجان تورک کنجکنگ عرفان - ادبیات - حیات - و فضیله
تشنه اولدیغی بر زماندا، عزم و ماتلرینی اثبات مقصدیله بولدیقلری
جبهده دایما احراز موفقیت بیوریورار.

محترم استادمزی وظیفه باشنده گورمگله افتخار ایدر و بوسیله ابله
کندیلمی تیریک ایلرز.

دوقنور: م. اورخان بگلی.

ده گهرلی آرقاداشم،

شائق!

باکونک متمدن مکتبلرینده (ابتدائی - ریالی به قادر) برلیکده
چالشدیمز زمان وجود گزله افتخار ایدمردم. افتخارمه سبب اولان
سزده کی فطری ذکاوتله، استعداد شاعرانه گزیدن باشقا مهارتلی معلم
و لیاقتلی بر مرئی اولدیغکز ایدی. ایمی اینه، بورولوب یاری
یوانا قالمادیغکز و بمکس معارفمزنگ تیکانلی بولاری اوزره ایلروبه
دوغرو بورومه گز، همزی کندیگزله برابر آباروب انکشاف و
ارتقایه دوغرو سوق اینه گز، بالارمزنگ صاعلام صورتده تربیه آلا
یلمه لری حقنده آراسز تلاشده بولونوب چالشما گز، - بنده گزری
داها ممنون و مدبون بیراقیر.

باشا، آرقاداشم شائق باشا!

دنیا دوردقجه باشا!

علی راجب.

«عبدالله» شائق کیجاسی،

سه و کبلی به بوک ایدی مزدن عبدالله شائق بولداشک ابکرمی
یلک اوزون بر مدت ایچریسنده کوستردبکی خدمت عالی ادبیسی
خاطرهمی اولاراق ترتیب ایدان بو کیجه. آذربایجان ایچین باقینده
پارلاق بر عام یلده یطوغورار بوبوک بر کیجه حساب ایدیمه لیدر.
بو کی بوبوک بر کیجه بی ترتیب ایدر آذربایجان کنجلی بوبوک
استادلری عبدالله شائق و دیلایسه بتون معارف خادملرینه قارشو
کوستردبکلری ال صمیمی مجتلهلری آشکار ایتمگله کندیلمی
امید استیلالرینه قارشو انکل اولان بوتون مظلم مانه لری یبقارق
معارف و انسانیت ایشیغی طوغوران بیر مملکت رهبرلری اولدیغینی
یلمگله نه قدر افتخار ایتسهر بری واردر.

باشون بو خدمتی تقدیر ابله بوبوک استادلرینه بگی بیر حیات
وضع ایدن بو آذربایجان گنج کتله لری،
باشون بو صورتله کنده سنده بگیدن چالشما به تازه حیات کب
ایدن بوبوک ادیمر عبدالله شائق!

اسماعیل نوروزی.

شائق گنججه سندن مقصد

بوگون بک محترم معلمز طالب زاده عبدالله شائق نامنه ترتیب
ایتدیگمز سامره باکگز نمونه مکتبی طلبه لری دگل بلکه بوتون
خلفمزی فخریندیر.

بو کیجه محترم معلمزنگ ۲۰ یلیک حیات فایضی تقدیر ایچین
ترتیب ایدیمشدر. بوگون ۲۰ ییل آذربایجان معارفی اوغرینه
شائفت ایسهر چوجوق ادبیاتی، ایسهر تدریسات کتابلاری تألیفنده
خقمزه کوستردبکی خدمت بک بوبوک تقدیره شایان در.

شائق بک خفمزنگ اجنه، می جانی اوغرینده چلشافدن بیر آن
کبری دورامشدر.

نمونه بو کيجه آذربايجان کنجلگي نك قاراگلق سامانده بيگرمي
 سندن بهري طوغمش و قاراگلق مچيطني بک بارلاق شما عيله
 آيدنلاتمش اولان بوييلگي ييلديز نك اهميتيني تقدير ايديبور. بيگرمي
 ييل اول طوغان و بارلاق بير صباحک مبشري اولان بو ييلديز
 آذربايجان نك بارنسکي ييلگي گونشي نك طانک ييلديزي در، که بو گون
 او گونشک شعاعي سامزي آل شفقلره بوبامشدر. عبدالله شائق بيگرمي
 ييلدن بهري، چار اسارت نك قارا برده لري آلتده اک حقير و اک
 دگرسيز گورولن معلمک وظيفه سيني گوله، سه وه سه وه اوزرينه
 گونورمش و بو گونه قادار هيچ بورولمادان، هيچ يقمادان طاشيمش،
 بو گون ييله اک ييوك بير شوق و هوسله طاشيمقدمدر.

شائق بير چوقلاري کبي بير صرف - نحو معلمي
 اولماقله قالماش، قاراگلق مچيطنيک صبحاق بير گونشي اولمش و
 خلقمزه مقتدر قلمي، بارلاق دهاسي، طاتلي ديليله حقيقي حيات و
 قورتولوش بوليني گونترمشدر.

شائق بکک خلقه ايتديگي بويوك خدمتلردن بير ده بوتون
 آذربايجانده بيرنجي دفعه اولارق اورتا تحصيلي مکتبک ايلک باينسي
 اولماسيدر.

نمونه مکتبي بک بويوك سه و گيلي معلم نك بيگرمي ييلک حيات
 فعاليتيني تقدير و بو کيجه ني ترتيب اتمکله گنديني بک بخيار و
 مسعود صانير و بو «شائق کيجه سي» نك فردانده بک بارلاق بير
 «شائق گوني» بکلر...

آيسلان ميرزا زاده

اعتذار.

شائقک يابدقلاري ييزم يازدقلارمزدن بک چوق، شائقک يازدقلاري ييزم
 گونترد گلرمزدن بک دگرلي در. بويوك معلممزدن، باجاريه سيز قلممزدن
 چيقان خطلاري تجربه سيز محاکمه مزدن طوغان ياگلشقلاري - ايتمک
 ايسته دگمز صميمي خدمت نامه - عفو بوبورمالاريني ديله رز.

حرمتلي يازيچيلاره

مجموعه ده کي يازيلار شخصينه گوره دکل مضمونه گوره ترتيب
 ايدلديگيني ييلديره رز.

اظهار تشکر.

مجموعه بي اومولمايا چاق قادار آز وقت ايجريننده چيقارمايه ياردم
 ايتديگندن، بيرنجي حکومت مطبعه سي مدبري بک محترم آصلان بک
 عبدالله بکلي وطنداشه و باشقا ايشجيلره تشکر ايلرز.

هيئت.

319

Аэлит. № 1667 1-я Гостип. *эполиграфтреста НКПТ. 10869—1000

1923
45

14337A

قیمی 80 تملک

АРХИВ